

המקנא פרק ראשון סוטה

ד.

עין משפט נר מצוה

יד א ב מיי פ"ח מהל'
קוטה הלכה ב סג
עשין נו טושיע' אה"ע ס"י
קעמ סוף ד:

תוספות שאגין

ה"א כ"י טומאה וארצותה
פ"ה שיפחה אותה וידבר
על לבה כ"י שתתרגזה
הערה דמאי טומאה ביאה
לחדר דאיכא למיפר קודם
נמריית ואי תנא כ"י ביאה
כ"י קמ"ל כ"י הערה
הערה גמגור דביאה לכל
העירוב כדאיכא בפרק
הבא על יבמתו. ואי תנא
כ"י הערה ה"א כ"י
הערה וארצותה ואפילו
תנא כ"י ביאה כ"י הערה
לא אמעיש ארצותה דאנא
אמנא הערה למעוטי
גמר ביאה ומיהו ארצותה
בעי דהכי הוה משמע כמה
שיעור סתירה כ"י ביאה
ואנא אמנא כל צרכי ביאה
דהיינו ארצותה וגמר ביאה
והדר תני הערה לומר
ביאה הערה אחתי
ארצותה לא ממעיש הילכך
תנא ביישא כ"י טומאה
דמשמע טומאה וארצותה
והדר מפרש ומאי היא
טומאה כ"י ביאה וע"כ
ארצותה אימעות דהא
ביאה כולה גמר ביאה
משמע ולא מיטע אלא
ארצותה והדר תני הערה
לומר דלא בעי גמר ביאה
וממילא שמעי' דאי תנא
כ"י טומאה כ"י הערה
ולא תני כ"י ביאה אחתי
לא הוה ממעטינא ארצותה
כ"י טומאה כ"י טומאה
וארצותה משמע והערה
דפרשי בתריה תו לא
ממעטינא אלא גמר ביאה
הילכך איצטרי' כוליהו ע"כ
ל"ה. וכמה כ"י טומאה כ"י
הקפת דקל וליכא לאקשויי
הואיל וסוף סוף שיעור
הקפת דקל היא ליתני כמה
שיעור סתירה כ"י הקפת
דקל דאיבעי ליה לתנא
לפרושי איסור סתירה
משום מאי כפ"ה ובתוס'
וירושלמי גבי שיעורין
הללו כמה היא הערה כ"י
הקפת ידו שלמה א"י ויסי
כל השיעורין הללו חזן
מהתרת סינור. התם אמר בן
עזאי כ"י לצלות ביצה
הכא אמר כ"י לשנות
ואידי ואידי חד שיעורא
הוא וליכא לאקשויי אי"כ
היינו רבי יהושע דאמר
לעיל כ"י לשנותו ואמר
בתריה כ"י לצלות ביצה
משום דר' יהושע אמר
דבעי מוניה עם השתיה
דתם מוניה למשתיה מיד
הוא אבל הכא ר"ל לשנותו
כלל מוניה [נהנין] כ"י
לצלותו. בעי רב אשי
במרחק או במקרב. תמה
אמאי לא קא בעי בהקפת
דקל באלימא או בקטיטא
דבשלמא גבי כוס סתם כוס
הוי מרביעית. וכן ביצה
סתמא היתנגולת וביניעות
אלא מדקל אמאי לא בעי
באיהו דקל מיידי. ושם
ר"ל כ"י הקפת דקל בינוני:

כמה שיעור סתירה. צירושלמי כל אלני שיעורין אחר
[המתר סינור]:

בן עזאי אומר. האי דמקדים בן עזאי לרבי עקיבא אע"ג דרבי
עקיבא היה רבו כדאמר בפרק הרוסה (ברכות סג.) בן עזאי עד
כאן העות פניך צדך משום דלליה
קודמת לגמייעה והאי דמקדים ליה
בלידך ביימא משום דמסיק שיעורין
דשייבי ביום אכל תימה אמאי מקדים
רבי ישמעאל למילתייהו דרבי אליעזר
ורבי יהושע מיהו י"ל דקדר אכליה
ושמיה סמיך^ו:

אי הכי היינו רבי אציעור. ה"ה
דהוה מזלי למימר אי הכי היינו בן
עזאי אלא ו^ה צרימא קמימא נקט
א"י יתוך צנן עזאי כ"י למוג ולשמו:
אם בן היינו בן עזאי. ה"ה דהוה
מזלי למימר היינו רבי יהודה בן
צמירא אלא ו^ה צרימא קמימא נקט:
דמרחק או דמקרב. צמזמת
דקל לא קמבעי ליה
צדול או צקטן משום דיעד שיעוריה
דהיינו כ"י מוזהת הכוס וכן צלליט
צילה צמזמה דגולה או קטנה משום
דפ"י כבר דהיינו כ"י שמית הכוס
אכל דהקפת דקל תימה אמאי לא
קמבעי ליה:

עקק

נטמאה הוי אומר כ"י טומאה כ"י ביאה כ"י הערה כ"י חזרת דקל דברי ר"א
רבי יהושע אומר כ"י מוזהת הכוס בן עזאי אומר כ"י לשנותו ר"ע אומר כ"י
לצלות ביצה רבי יהודה בן בתירא אומר כ"י לגומעה קס"ד היינו הקפת דקל
היינו חזרת דקל התם א"ר ישמעאל כ"י הקפת דקל ופליג ר"א עליה הכא
אמר ר' אליעזר כ"י חזרת דקל אמר אביי הקפה ברגל חזרה ברוח בעי
רב אשי חזרה ברוח כי היכי דאזיל והדר אתי או דילמא כי היכי דאזיל ואתי
והדר קאי בדוכתיה תיקו התם אמר ר"א כ"י מוזהת הכוס הכא כ"י חזרת
דקל ואידי ואידי חד שיעורא הוא התם א"ר יהושע כ"י לשנותו הכא אמר
כ"י מוזהת הכוס אימא כ"י למוג ולשנותו ולימא אידי ואידי חד שיעורא הוא
א"כ היינו ר"א א"כ התם אמר בן עזאי כ"י לצלות ביצה הכא אמר כ"י לשנותו
אידי ואידי חד שיעורא הוא התם אמר רבי עקיבא כ"י לגומעה הכא אמר
כ"י לצלות ביצה אימא כ"י לצלות ביצה ולגומעה ולימא אידי ואידי חד
שיעורא הוא אם בן היינו בן עזאי התם א"ר יהודה בן בתירא כ"י לגומע
שלוש ביצים זו אחר זו הכא אמר כ"י לגומעה לדבריו דרבי עקיבא קאמר
דקאמר מושרין בצליאה ובגמיעה אימא שיעור גמיעה לחודה כ"י לגמע
שלוש ביצים זו אחר זו דהיינו כ"י צליאה וגמיעה: ר"א בן ירמיה אומר כ"י
שיקשור גרדי נימא: ידה אשי דמרחק או דמקרב תיקו: חנין בן פנחס
אומר כ"י שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם: בעי רב אשי דמהדק או
דלא מהדק תיקו: פלימו אומר כ"י שתושיט ידה לסל ליטול ככר: בעי
רב אשי דמהדק או דלא מהדק בהרתא או בעתיקא בחמימא או בקירורא
בדחמי

כ"י טומאה. ומהו כ"י טומאה כ"י ציאה ומהו כ"י ציאה כ"י הערה
דהיינו נשיקת אבר [ולקמן כח:] באותו מקום וכמה שיעורה כ"י הקפת דקל
שיוכל האדם לילך כציבות הדקל. ולקמן מפרש למה לי למימני כולהו:
כ"י מוזהת כוס. למוגו צמים וססת כוס רביעית. ולקמן^א אמרי' כל

אחד ואחד מן החכמים הללו בעלמנו
שיער כמה שהוא שזה בהעראתו:
ליטול קיסם. מנין שיעוריה: והא ע"פ
שאין ראייה. גמורה לדבר דקרא לאו
הושטת יד לסל כבז ציה יש וזכר
ורמז מקנת הדוקשה אשה וזנה לככר
לחס: וכל הני למה לי. למימני
צרישא לימני שיעור סתירה כ"י
טומאה כ"י הקפת דקל: דאי סנא
כ"י טומאה הוה אמינא. בכל שיעור
הלכין לצל לניד כ"י דהיינו טומאה
וארצותה שיפחה אותה וידבר על
לצה עד שתמרה: קמ"ל. דמאי
טומאה ציאה לחודה דליכא למימר
קודם הסתירה נמרה: לו: קמ"ל כ"י
הערה. דקי"ל בפרק הצל על
יצמתו (יבמות זד.) הערה כגמר ציאה
לכל הערות: ודי. סנא כ"י הערה.
ולא סנא צרישא כ"י טומאה הוה
אמינא כ"י הערה וארצותה ואפי'
סנא כ"י ציאה כ"י הערה לא הוה
מיימעיט ארצותה דלנא אמינא הערה
למעוטי גמר ציאה ומיהו ארצותה
צעין דהכי הוה משמע כמה שיעור
סתירה כ"י ציאה ואנא אמינא כל
לכ"י ציאה דהיינו ארצותה וגמר ציאה
והדר מפרש מה היא ציאה הערה
אכתי ארצותה לא אימעיט הילכך סנא
צרישא כ"י טומאה דמשמע טומאה
וארצותה והדר פריש ומה היא טומאה
כ"י ציאה ועל כרחיך אימעיט
ארצותה דהא ציאה כולה גמר ציאה
משמע ולא מיטע אלא ארצותה והדר
סנא ומה היא ציאה הערה למעוטי
ללא צעין גמר ציאה וממילא שמעי'
מינה נמי דאי' לא סנא כ"י ציאה
אכתי לא הוה ממעט ארצותה דכ"י
טומאה גמר ציאה וארצותה משמע
והערה דפריש בתרה לא ממעט
אלא גמר ציאה הילכך איצטריכו כולהו:
וכמה. הוא שיעור הערה לחודה כ"י
הקפת דקל. והא ליכא לאקשויי הואיל
וסוף סוף שיעורא כ"י הקפת דקל הוא
לימני כמה שיעור סתירה כ"י הקפת
דקל דאיבעי ליה לנא לפרושי איסור
סתירה משום מאי או גמר ציאה או
הערה משום הכי סנא כ"י טומאה
כ"י ציאה כדפרישית: כ"י חזרת

דקל. קס"ד השתא דהיינו הקפה: צרות. שהכוח דוחפתו להענף והוא חוזר למקומו: קאי בדוכסיה. נח מניעו: אימא כ"י למוג
ולשקות. והאי כ"י לשמותו דקאמר לעיל אמוניה דקאמר קא מוסקי' ר' יהושע ואמר שמה נמי צעין עם המוניה וכ"י מוניה דסנא
הכא צבמיימא מוניה וסמה קאמר דסתם מוניה דסתם מוניה קא מוסקי' ר' יהושע ואמר שמונה מוסקי' קא מוסקי' ר' יהושע ואמר שמה נמי צעין עם המוניה וכ"י מוניה דסנא
ר' אליעזר צבמיימא כ"י מוניה הכוס קאמר וקא פליג ר' יהושע ואמר כ"י לשמותו וצבמיימא^ה (נמי) אמר רבי אליעזר חזרת דקל ואוקימנא
דהיינו כ"י מוניה ואי מוניה דקאמר ר' יהושע צבמיה בלא שמה קאמר היינו רבי אליעזר: הכא אמר כ"י לשמותו. לכוס: חד שיעורא
הוא. וליכא לאקשויי א"כ היינו ר' יהושע דצבמיימא אמר כ"י לשמותו לכוס ואמר בן עזאי צבמיה כ"י ללות ציאה דהוא כ"י שמה לאו
קושיא היא דהא ואוקימנא כ"י לשמותו דר' יהושע כ"י למוג ולשמותו וקאמר ליה בן עזאי כ"י ללות ציאה דהוא כ"י שמה לחודה דכוס: אימא
כ"י ללות ולגומעה. גמיעה דקאמר ר"ע צבמיימא אצליה דבן עזאי דלעיל מיניה קא מוסקי' לה וצבמיימא דקאמר כ"י ללות ציאה ללות
ולגמעה קאמר דסתם צליה גמיעה צבמיה שגומעו חס שלא יאטון: לדבריו דר"ע קאמר לה. דלמחר ללות ולגומעה ללידך אדקמשערת צליה
וגמיעה צבמיה^ה ספיר צבמיעה דלשל דהוא כלליאה וצבמיעה צבמיה: דמרחק. שני ראשי הנימא הנפסקות מרוחקות זה מזה דליכא שהייה
טפי: דמהדק. הקיסם דוחק בין השיניים: דמהדק. דמהדק ברוח הסל: צבמיה או צבמיה. סל יאן חלק הוא ונוח להשתמש מן החדש
שהחדש יואלץ למוכו ראשי קיסמין של אריגה: צבמיה או צבמיה. לחס חס נמך ונשמע מן היד ונכין להוציאו צבמיה צבמיה:

(א) ר"ל (ב) [מקפחתה פ"ח
ע"ש] (ג) [ע"ש] (ד) ס"א
ואי, (ה) ס"א שיעור וני
יע"ש [משערה] (ו) [ועין]
היטב מוספות ע"ז מה ד"ה
א"ר עקיבא ותוספות צ"מ
כ"י ד"ה אלא ותוספות
מכופות ק"ה ד"ה דהשיב,

תורה אור השלם

1. כי בעד אשה זונה עד
כפר לָהֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ
נָפְשׁוֹ יִקְרְאוּ יַחְדָּו:
משלי ו א
2. וְשָׁבַע אִישׁ כֹּהֵן
שָׁבַת וְרָע וְנִעְלַם מֵעֵינַי
אִשָּׁה וְנִסְתַּרְהָ וְהִיא
נִטְמָאָה וְעַד אֵין פֶּה וְהִיא
לֹא נִחְפְּשָׁה:
במדבר ב יג

הגהות הב"ח

(א) ש"י ד"ה א"כ היינו
וכ"י וצבמיימא דקאמר
ר"א כ"ל ומית נמי
(ב) תוס' ד"ה אי
הכי וכו' אלא קמימא
דבריימא נקט: (ג) ד"ה
סל וכו' אלא קמימא
דבריימא נקט: